

падіння ринкового попиту і відповідно до них скоригувати свої операційні плани, включаючи зміни в асортименті продукції або зменшення витрат. Сценарії також допомагають виявляти «тригери» ризиків, які можуть сигналізувати про необхідність вживання конкретних дій.

Список використаних джерел:

1. Горго І.О. Концепція формування системи управління ризиками на підприємстві. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 11. С. 29–42.
2. Bogodistov Y., Wohlgemuth V. Enterprise risk management: A capability-based perspective. *The Journal of Risk Finance*. 2017. Vol. 18. Iss. 3. P. 234–251.
3. Бугров О.В., Бугрова О.О., Лук'янчук І.О. Аналіз чутливості і аналіз сценаріїв в управлінні ризиками інвестиційних проєктів. *Інвестиції : практика та досвід*. 2023. № 3. С. 80–86.
4. Гринько Т.В., Козік В.А. Проблеми управління інноваційним розвитком промислових підприємств в Україні. *Економічний простір*. 2019. № 151. URL: <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/415/405>.

Літвін Я. І.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Інноваційна діяльність забезпечує та підвищує конкурентоспроможність торговельного підприємства шляхом впровадження новітніх технологій, бізнес-процесів, товарів та послуг обслуговування.

У сучасних умовах провідними інноваційними технологіями у сфері торгівлі, які отримують популярність серед споживачів й торговельних компаній є наступні:

1. Розумний візок (SmartCart), який за допомогою сканера штрих-кодів, камери і датчиків ваги: автоматично ідентифікує товар у кошику; надає інформацію про акційні пропозиції; можливість навігації, списку покупок, рекомендації рецептів. А персоніфікований мобільний додаток аналізує і завершує покупку автоматизовано, виключаючи необхідність стояти у черзі. Крім того він є досить ефективним інструментом у боротьбі з крадіжками.

Штучний інтелект візків дозволяє більш ефективно управляти ланцюжками поставок [1];

2. Доповнена реальність (Augmented Reality, AR), яка надає можливість: оцінити вигляд товару перед придбанням; швидко підібрати товар необхідного розміру, кольору та моделі; у режимі реального часу через камеру побачити, як товар буде розміщуватися і виглядати в оселі; повністю кастомізувати товар; отримати варіанти облаштування із використання товару; за допомогою камер та 3D-моделей представити асортимент з усіх ракурсів; AR-сканувати товари у мобільному додатку для iPhone тощо [2].

3. Роботизація складських операцій (Automated Guided Vehicle, AGV) задля переміщення, сортування товарів та їх обліку. Зокрема, вона передбачає використання: самохідних роботів-візків (щоб швидко транспортувати, оперувати вантажами, розмістити товар), буксирувальників (для переміщення важких вантажів), палетайзерів (для пакування товарів у палети), роботів для сканування, сортування й пакування, дронів для інвентаризації складу [3]. Дослідження свідчать, що до 73% роздрібних торговців розглядають роботів як ефективний інструмент для розвитку бізнесу [4].

4. Безконтактні платежі (NFC, чип-карти, карти з магнітною стрічкою, Apple Pay, Google Pay тощо). Чип-карта забезпечує вищий рівень захисту завдяки криптографії, адже генерується унікальний код, який неможливо повторно використати. Карта з магнітною стрічкою наразі є менш безпечною та використовуваною. Безконтактні платежі за технологією NFC (Near Field Communication) дозволяють сплачувати за товар на короткій відстані, підносячи картку чи смартфон до термінала. Apple Pay та Google Pay дозволяють зберігати платіжні картки у смартфоні чи годиннику [5].

5. Цифровізація моніторингу товарів на полицях, обсягу придбання у режимі реального часу.

6. Використання фотографії для ідентифікації й пошуку товарів через спеціальний мобільний додаток.

7. Інноваційна доставка товарів.

8. Організаційні інновації щодо процесів обслуговування: прикасове зважування товару касиром тощо.

9. Електронний цінник (ESL) задля автоматизованого оновлення цін та отримання додаткової інформації про товари у супермаркетах. Він представляє собою пристрій із сегментованим або графічним дисплеєм для відображення інформації про товар. Його робота забезпечується інтеграцією з контролером – спеціальним механізмом для оптимізації локальної мережі магазину на основі безпроводні технології (Zigbee, Wi-Fi). Програмне забезпечення дозволяє зберігати інформацію у єдиній обліковій системі. Такий підхід забезпечує: економію коштів; спрощення контролю; самостійність покупця під час покупки, адже покупець може зі свого смартфона просканувати електронний цінник та дізнатися додаткову інформацію про товар [6].

Слід відзначити, що впровадження інновацій пов'язано із специфічними ризиками, які з'являються під час розробки й реалізації інноваційної політики підприємств торгівлі. Найбільш успішними інноваційними рішеннями є товари та послуги, які дозволяють забезпечити більший рівень задоволеності споживача та зменшувати витрати компанії.

Отже інновації у торгівлі значно полегшують процес покупки, підвищують рівень задоволеності покупців та забезпечують якість обслуговування у сучасних умовах.

Список використаних джерел:

1. Поляки розробили розумний візок. Тепер не треба буде стояти в черзі. Monitorinfo. URL: <https://monitor-press.info/uk/news/12977-poliaky-rozrobyly-rozumnyi-vizok-teper-ne-treba-bude-stoiaty-v-cherzi>.
2. Доповнена реальність в ритейлі: топ-5 прикладів успішного використання. RAU. URL: <https://rau.ua/novyni/dopovnena-realnist-v-rytejli/>.
3. Anna Khaletskaya. Робота без помилок: приклади роботизації складів у світі та Україні. WareTeka. URL: <https://wareteka.com.ua/uk/blog/prikladi-robotizacii-skladiv-u-sviti-ta-ukrayini/>.
4. 5 прикладів технологій в роздрібній торгівлі, які змінюють якість обслуговування клієнтів. URL: <https://brainberry.ua/uk/newsroom/blog/5-retail-technology-examples-that-redesign-customer-experience>.
5. Все, що потрібно знати про безконтактні платежі: чип, магнітна стрічка, Apple Pay та Google Pay. Смарткаса. URL: <https://www.smartkasa.ua/vse-shho-potribno-znaty-pro-bezkontaktni-platezhi-chyp-magnitna-strichka-apple-pay-ta-google-pay/>.
6. Як працюють електронні цінники? IDCARD. URL: https://idcard.com.ua/ua/blog/yak-pratsuit-elektronni-cenniki/?srsltid=afimboole8wshu7d6dm80prmim_2n1xkb2zbbxipw.